

BALCELLS I PINTO, JOAQUIM (La Laguna, Tenerife, 1890 - Ginebra, 1936). Llatinista i professor. El 1921 guanyà la càtedra de llengua i literatura llatines a la Universitat de Barcelona, on renovà l'ensenyament i féu escola; llatinistes continuadors de la seva obra foren Marià Bassols de Climent, Joan Bastardasi Eduard Valentí. Col·laborà assíduament des de l'inici en la tasca que duia a terme la Fundació Bernat Metge d'incorporar a la cultura catalana les edicions i traduccions dels clàssics grecs i llatins: hi establí els textos de les *Obres* d'Ausoni, aparegudes en dos volums el 1924 i el 1928, i de les *Elegies* de Properci, publicades el 1925, a més de corregir-hi traduccions i d'impartir classes als col·laboradors de la Fundació sobre correcció de textos i traducció. Destaca sobretot la seva versió de *De la natura* de Lucreci, per a la qual també escriví la introducció i establí el text; aparegué en dos toms, el 1923 i el 1928, el primer dels quals constituí el primer volum de la Fundació Bernat Metge. Lluís Nicolau d'Olwer, en un article publicat a *La Publicitat* (el 6 de març de 1923), n'elogià l'"exactitud literalíssima", que la feia fins i tot "un xic fosca", i "l'altíssima qualitat de traduir, que és interpretar el sentit, tan personal, del lèxic de Lucreci"; aquestes versions per a edicions bilingües, segons Nicolau, "no impedeixen, sinó que faciliten les versions literàries, que d'un poema cal que siguin en vers". Malgrat el valor innegable de la traducció, l'única de Lucreci en català fins al 1986, en què es publicà la de Miquel Dolç, ha quedat avui una mica desfasada, en part justament pel fet de ser concebuda per a una edició bilingüe. L'única altra traducció que Balcells donà a conèixer no fou per a la Fundació Bernat Metge: es tracta de set *Sermons* de Sant Agustí triats per ell i editats el 1926. En aquest cas, l'estil planer de la traducció s'adiu al text original. El 2009 sortí a llum la versió de les *Bucòliques*, de Virgili, que havia romàs inèdita. [Victòria Alsina]

VIRGILI MARÓ, P.. *Bucòliques*. Ed. de Maria Paredes. Barcelona: PAM, 2009.

LUCRECI. *De la natura*. Vol.1: Barcelona: 1923. (FBM, 1)

SANT AGUSTÍ. *Sermons*. Barcelona: Barcino, 1926.

LUCRECI. *De la natura*. Vol. 2: Barcelona: 1928. (FBM, 31)